

XIV. Може би, богато украсеното съ юнашки образи въображение, да е йоще по важно за истинно-достойния животъ, отъ колкото прѣпълнената съ святии изрѣчения паметъ; съ др. думи; нѣма по добъръ и вѣренъ способъ за да стане чловѣкъ добъръ и великъ, отъ ранното познанство съ живота на добритъ и великитъ хора. До колкото знаж отъ опитъ мога да кажж, че никаква проповѣдъ не дѣйствува тѣй силно върху насъ, колкото примѣра на великия чловѣкъ. Тука подвига са явява като извършенъ прѣдъ очитъ ни, — като дѣйствително извършенъ, — при това често нѣкой подвигъ, за възможността на когото и на сънъ не ни е идвало, грѣмогласно ни повтаря: «идете и вий тѣй правете! И защо не? Истина, че всѣкой неможе да бжде юнакъ, и, всѣкой день не са явява случай за юнашки подвигъ, но ако вий неможете да извършите това сжщото, то можете да направите що-годъ нему подобно; ако и вамъ не е дадено такова високо и обширно поприще, както другиму, то вий все таки можете да покажете на малкото си поприще не по малко похвално постоянство и мъжество. Всѣкой чловѣкъ може да извлѣче полза изъ примѣра на истинно великитъ хора, ако само той са стреми къмъ усвършенствование и са ползува както трѣба отъ обстоятелствата. Да са измѣрва хѳрското величие споредъ обширността на попрището, на което тѣ работитъ, или споредъ славата, която са разпространява въ свѣта за тѣхните работи, е жестоко заблуждение. Знаменития Молтке, засѣдаващъ въ военния съвѣтъ въ навечерието на сражението, което ще тласне центъра на тежестта на всичката западна политика, работи споредъ правилото на житейската мъдрость, приложението на което изисква сжщо такава съобразителность и деликатность (тънкость), сжщо такъвъ умъ и тактъ отъ главата на кой-да-е провинциаленъ градъ, когато той проектира мѣрки за оздравяванието на града, или новъ налогъ за утолѣмяване на градскитъ доходи. Да, често найъ високъ отъ всичко бива нравствения героизмъ, за когото хортуватъ найъ малко отъ